

6B01203 - МЕКТЕПKE ДЕЙІНГІ БІЛІМ БЕРУ (ІР)

Білім беру бағдарламасының мақсаты: Жалпы, педагогикалық және пәндік құзыреттіліктері бар, конструктивті үйлестіру және білім берудегі заманауи тенденциялар (тұлғалық-бағдарлы, пәнаралық, инклюзия және т.б.) негізінде кәсіби қызметті табысты жүзеге асыра алатын мектепке дейінгі тәрбиеші-педагогты дайындау.

УНИВЕРСИТЕТ БАҒДАРЫ, МИССИЯСЫ, БАҒДАРЛАМАЛЫҚ МАҚСАТЫ, ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫ, ТҮЛЕК АТТРИБУТТАРЫ

Бағдары:

Тез өзгертін әлемде басқаруға қабілетті педагогтарды дамытатын зияткерлік платформа.

Миссиясы:

Білім беру саласында еліміздің және әлемнің игілігі үшін озық білім мен құндылықтарды жасай, дамыта және тарата алатын көшбасшы ұстаздарды қалыптастыру.

Бағдарламалық мақсаты:

Университет Орталық Азиядағы білім саласындағы оқытудың, оқудың және зерттеудің инновациялық әдістерінің, сондай-ақ ауыл мектептеріндегі білім беруді дамытудың хабына айналуы мақсат етеді.

Құндылықтары:

Толық адам тұлғасы, өз ісіне адалдық және қоршаған әлемге деген сүйіспеншілік.

Университет түлегінің атрибуттары:

- Өз бетімен білім алып, өз тәжірибесінде рефлексия жасап, оны зерттей алады.
- Моральдық-этикалық құндылықтарға е ие және жауапкершілігі мол тұлғалар.
- Терең пәндік, цифрлық құзыреті және кең интеллектуалдық көзқарасы бар кәсіби мамандар.
- Шығармашыл және сыни тұрғыдан ойлана алатын, топта жұмыс істеу және коммуникативтілік дағдылары жоғары дәрежеде.
- Тез өзгертін жағдайларға бейімделе алатын, оқу мен оқытудағы көшбасшылар.
- Өр түрлілікті құрметтейтін, инклюзивті және қоғамдағы теңдік үшін күресе білетін тұлға

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ НЕГІЗДЕМЕСІ

Дүниежүзілік банк қолдап отырған білім беруді жаңғырту жобасының аясында жоғары оқу орындары білім алушылардың тұтас дамуын қамтамасыз ететін құзыреттілікке бағдарланған білім беру қағидаттарына сәйкес педагогикалық білім берудің отыз (30) білім беру бағдарламасын халықаралық әріптестікте қайта қарады. Сонымен қатар студенттерге бағдарланған тәсіл Болашақ педагогтар өздерінің сыныптағы жұмысына көшіре алатын, практикалық мысалдар, эксперименттер және тәжірибе ұсыну арқылы оларды мұғалім кәсібіне жақсырақ дайындайды.

Жаңартылған бастауыш және орта білім беру талаптарына сай болу үшін педагогтардың кәсіби құзыреттіліктері қайта бағаланып, толықтырылуы тиіс. Орта білім берудегі жаңа тәсілдер педагогикалық білім беруде, түлектердің бейінінде көрініс табуы керек. Сондай-ақ, (30) жаңартылған немесе жаңа білім беру бағдарламалары болашақ педагогтардың мұғалім кәсібінде маңызды жалпы құзыреттіліктерін тиімдірек жетілдіру мақсатында әзірленді. Инклюзивтілік және пәнаралық сынды қазақстандық білім беру жүйесі дамытуға тырысатын, бірқатар педагогикалық қағидалар назарға алынды. Сонымен

қатар, бұл білім беру бағдарламаларында қауымдастық пен бүкіл білім беру секторын дамыту үшін жеке тәжірибесі мен мектептерінің іс жүзіндегі қызметін үнемі талдап, бағалай алатын практик-педагог болатындай болашақ педагогтардың зерттеу дағдыларын дамытуға ерекше көңіл бөлінеді.

БАҒЫТ ӘЛЕУЕТІ ЖӘНЕ ТҮЛЕКТІҢ ҚЫЗМЕТ АТҚАРАТЫН ОРЫНДАРЫ

Білім беру бағдарламасының түлектері кәсіби қызметтің келесі түрлерін орындайды:

- білім беру (педагогикалық);
- мектеп жасына дейінгі балалардың жеке басын тәрбиелеу, оқыту, дамыту және қалыптастыру;
- мектепке дейінгі ұйымның тәрбие-білім беру процесін басқару;
- педагогикалық қызмет нәтижелерін диагностикалау, түзету, болжау;
- мектепке дейінгі білім беру саласындағы инновациялық тәжірибені зерделеу, жалпылау, тарату;
- әлеуметтік-педагогикалық;
- эксперименттік-зерттеу
- ұйымдастырушылық-басқарушылық;
- ақпараттық-коммуникациялық.

Жұмысқа орналасу мүмкіндіктері:

- мектепке дейінгі тәрбие мен оқытуды ұйымдастырудың тәрбиешісі
- мектепке дейінгі даму орталығындағы педагог;
- қосымша білім беру педагогы;
- жалпы білім беретін мектептің мектепалды сыныбының мұғалімі;
- педагогикалық колледж оқытушысы;
- мектепке дейінгі ұйымның әдіскері;
- білім беруді басқару департаментінде, педагог кадрлардың біліктілігін арттыру институттарында жетекші маман.

КӘСІБИ ҚҰЗЫРЕТТІЛІКТЕР САЛАЛАРЫ

1 кәсіби құзыреттілік саласы

«Педагогикалық және жалпы құзіреттілік салалары/оқу нәтижелері»

• Педагогика және дидактика саласындағы құзыреттіліктер

1. Болашақ педагогтардың оқу туралы негізгі білімі мен түсінігі бар және оқу/оқыту процесінде оқушылардың әртүрлілігін ескере алады, сонымен қатар олардың өмірлік және оқу контекстін ескере отырып, олардың психологиялық әл-ауқатын этикалық тұрғыдан қолдауға қабілетті.
2. Болашақ педагогтар білім беру ортасының әртүрлі типтеріндегі оқу және көшбасшылық процестерін педагогикалық мағыналы түрде жобалауға, жүзеге асыруға, бағалауға және дамытуға, соның ішінде тәрбиешінің оқытуды қолдайтын әртүрлі цифрлық ресурстарды пайдалану мүмкіндігіне ие.

• Өзара іс-әрекетке қатысты құзыреттіліктер аясы

1. Болашақ педагогтар әртүрлі интерактивті көп мәдениетті қарым-қатынастар мен қоғамдарда, осы қызмет түрінің алдында қойылған мақсаттарды ескере отырып, офлайн да, онлайн да сындарлы сөйлесе алады;

2. Болашақ педагогтар әртүрлі кәсіби желілік қауымдастықтарда жұмыс істей алады, сондай-ақ сындарлы меншік педагогикалық және қоғамдық қызметке қажетті кәсіби қарым-қатынасты түзе алады.
3. Болашақ педагогтар орта білім берудегі үш тілдік білім беру шеңберінде оқыту мүмкіндігіне, сондай-ақ педагогтың жаһандық білім беру қауымдастығына қатысу қабілетіне ие.

- **Педагогтардың жұмыс ортасына қатысты құзыреттіліктер аясы**

1. Болашақ педагогтар халықаралық және ұлттық келісімдер және құжаттармен, сондай-ақ қоғамның әлеуметтік-мәдени құрылымдарымен, мекемелерінің жұмысына және өзінің қызметіне әсер ететін ұлттық білім беру қағидаттарымен, заңнамаларымен және ережелерімен таныс.
2. Болашақ педагогтар (а) ұйымының қызметіне байланысты өз қызметін қарастыруға; (ә) өзара және мектептен тыс серіктестер (отбасы, аймақтық субъектілер, еңбек қызметі) арасында оң көзқарас пен көп бейінді серіктестікті құру бағытында парасатты жұмыс істеуге қабілетті.

- **Кәсіби дамуға қатысты құзыреттіліктер аясы:**

1. Болашақ педагогтар ойлауға, сондай-ақ өзінің құндылықтарын, ұстанымдарын, этикалық қағидаттары мен жұмыс істеу әдістерін сыни тұрғыдан бағалауға, сонымен қатар меншік педагогикалық дамуы, ұйымының дамуы мен кәсіби өркендеуі жолында жаңа мақсаттар қоюға қабілетті.
2. Болашақ педагогтар аймақтық, ұлттық және халықаралық деңгейде күтілетін өзгерістерге байланысты өздерінің педагогтік қызметін, жұмыс істейтін ұйымдарының қызметін дамыту қабілетіне ие.
3. Болашақ педагогтар әртүрлі сенімді көздерден және әртүрлі ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың көмегімен теориялық білімді өндіріп, іздеп, сыни іріктей алады, тәжірибелік біліммен қосылып, олар оның өзінің, оның қауымдастығы ұстанатын теорияларды дамытуға ықпал етеді, сонымен қатар оқытудың алға басуы мен меншік кәсіби өсуі үшін білімді қолдануға қабілетті және дайын

2 кәсіби құзыреттілік саласы

«Пәндік және жалпы құзыреттілік салалары/оқу нәтижелері»

- **Ерте және мектепке дейінгі жастағы педагогика мен психология бойынша құзыреттіліктер саласы:**

1. Болашақ педагогтар тұрақты даму үшін мектепке дейінгі білім беруді дамытуға пәнаралық білімді қолдана алады;
2. Болашақ педагогтар педагогика мен психологиядан алған теориялық және әдістемелік білімдерін ерте және мектепке дейінгі балалар үшін ойындар мен басқа да іс-әрекеттерді ұйымдастыру үшін қолдана алады;
3. Болашақ педагогтар мектепке дейінгі тәрбиелеу мен оқыту мазмұнына қойылатын талаптарды іске асыру үшін мектепке дейінгі тәрбиелеу мен бастауыш білім беру арасындағы сабақтастық пен үздіксіздік қағидасын ұстана алады.

- **Мектепке дейінгі білім беру ұйымының пәндік-кеңістіктік дамытушы ортасын жобалау үшін құзыреттіліктер саласы:**

1. Болашақ педагогтар барлық іс-әрекеттер түрлері мен тәрбиеленушілердің ерекше білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, мектепке дейінгі білім беру ұйымының интерактивті қауіпсіз пәндік-кеңістіктік дамытушы ортасын жобалауға қабілетті;
2. Болашақ педагогтар әлеуметтік серіктестік шеңберінде ата-аналар қауымымен және педагогикалық қоғаммен өзара әрекеттестікті ұйымдастыруға қабілетті.

- **Мектепке дейінгі білім беру ұйымында тәрбиелеу-білім беру үдерісін ұйымдастыру және басқару үшін құзыреттіліктер саласы:**

1. Болашақ педагогтар мектепке дейінгі білім беру ұйымында тәрбиелеу-білім беру үдерісін тиімді ұйымдастыру және басқару үшін заманауи тәсілдерді қолдануға қабілетті;
2. Болашақ педагогтар ерте және мектепке дейінгі жастағы балалардың діл және тән денсаулығын нығайту, сондай-ақ дамыту, тәрбиелеу және оқытудың дәстүрлі және инновациялық әдістерін қолданудың инновациялық педагогикалық тәжірибесін жүйелей және қолдана алады.

- **Мектепке дейінгі білім беру зерттеу және сапаны бағалау үшін құзыреттіліктер саласы:**

1. Болашақ педагогтар мектепке дейінгі білім беру саласында жергілікті (субұлттық), республикалық, аймақтық немесе халықаралық деңгейде ғылыми-зерттеу жұмыстарын өз бетінше немесе топпен жүргізе алады;
2. Болашақ педагогтар тұрақты даму үшін мектепке дейінгі білім беру сапасын бағалау мақсатында ғылыми-педагогикалық зерттеулердің құралдарын (критерийлері мен көрсеткіштерін) және әдістерін қолдана алады;
3. Болашақ педагогтар оқу-тәрбие үдерісін түзету мақсатында ерте және мектепке дейінгі жастағы тәрбиеленушілердің дағдылары мен қабілеттері дамуының бақылауы нәтижелерін талдай алады.

- **Мектепке дейінгі білім беру ұйымы педагогының тұлғалық даму үшін құзыреттіліктер саласы:**

1. Болашақ педагогтар ерте және мектеп жасына дейінгі балаларды дамыту және тәрбиелеу үдерісінде құндылықты-бағдарлы көзқарасты жүзеге асыруға қабілетті;
2. Болашақ педагогтар ата-аналар және педагогтар қауымдастығымен ынтымақтастық және бірлесіп шығармашылық ету шеңберінде жағымды атмосфера құру үшін эмоционалдық интеллект пен көшбасшылық дағдыларды дамыта алады;
3. Болашақ педагогтар педагогикалық рефлексия мен өзіндік рефлексия негізінде өзін-өзі дамыту мен өзін-өзі оқытудың жеке траекториясын қалыптастыра алады;
4. Болашақ педагогтар педагог-зерттеуші тұлғасына қазақстандық қоғамның сұранысына сәйкес педагогикалық әдеп нормалары мен академиялық адалдық қағидаттарын сақтай алады.

3 кәсіби құзыреттілік саласы

«Міндетті компонент: құзыреттілік салалары/оқу нәтижелері»

- **Дүниетанымдық, тарихи және адамгершілік дамуға қатысты құзыреттілік бағыты**

1. Болашақ педагогтар табиғи және әлеуметтік әлемді ғылыми әрі философиялық таным әдістерімен ғылыми түсіну мен зерттеуді қамтитын философия негіздерін білу арқылы қалыптасқан дүниетанымдық ұстанымдар негізінде қоршаған ортаны бағалай алады.

2. Болашақ педагогтар мифологиялық, діни және ғылыми дүниетанымның мазмұны мен ерекшеліктерін түсіндіре алады.
3. Болашақ педагогтар Қазақстанның тарихи дамуының негізгі кезеңдерін, заңдылықтары мен ерекшеліктерін терең түсініп, ғылыми талдау жасай алады
4. Болашақ педагогтар Қазақстанның тарихи оқиғаларының себептері мен салдарын талдай алады.

- **Әлеуметтік, мәдени және азаматтық дамуға қатысты құзыреттіліктер бағыты**

1. Болашақ педагогтар өзінің моральдық және азаматтық ұстанымдарын дамыта алуы және қоғамның әлеуметтік, іскерлік, мәдени, құқықтық және этикалық нормаларына сәйкес әрекет ете алады.
2. Болашақ педагогтар әлеуметтік-саяси, экономикалық және құқықтық білімдерінің негіздерін біледі және түсінеді, өзінің жеке және кәсіби бәсекеге қабілеттілігін көрсете алады.
3. Болашақ педагогтар әлеуметтік және өндірістік саладағы жағдайларға баға беріп, болып жатқанның барлығына өзінің берген бағасын дәлелдей алады.

- **Тұлғааралық әлеуметтік және кәсіби қарым-қатынасқа қатысты құзыреттіліктер бағыты**

1. Болашақ педагогтар тұлғааралық, әлеуметтік және кәсіби қарым-қатынастың түрлі саласында жағдайды бағалай алады; қазақ, орыс және шет тілдерінде ауызша/жазбаша қарым-қатынас жасай алады.
2. Болашақ мұғалімнің өзінің жеке қызметінде ақпараттық-байланыстық технологияның түрлерін – ақпаратты іздеу, сақтау, өңдеу, қорғау, тарату үшін интернет-ресурстарды, бұлтты және мобильді сервистерді пайдалану мүмкіндігіне ие.
3. Болашақ педагогтар дене тәрбиесі әдістері мен құралдары арқылы толыққанды әлеуметтік және кәсіби қызметін қамтамасыз ету үшін салауатты өмір салтын ұстана алады.
4. Болашақ педагогтар әдіснама мен талдауды таңдай, ғылыми зерттеу әдістері мен тәсілдерін қолдана, сондай-ақ жаңа білімді түзе алады.

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ ОҚЫТУ НӘТИЖЕЛЕРІ

ОН 1 – Қазақстандық қоғамның әлеуметтік, іскерлік, мәдени, құқықтық және этикалық стандарттарына сәйкес дүниетанымдық, тарихи және адамгершілікте даму үшін пәнаралық білім мен тәжірибені қолданады;

ОН 2 – Тұлғааралық, әлеуметтік, кәсіби және ғылыми-зерттеу іс-әрекеті деңгейінде қазақ, орыс және шет тілдерінде ауызша және жазбаша түрде конструктивті қарым-қатынас жасауға және өзара әрекеттесуге қабілетті болады;

ОН 3 – Жұмыс ортасын ұйымдастыра алады, саналы түрде халықаралық және ұлттық құжаттарға, ұлттық білім беру жүйесінің қағидаларына, заңдарына және ережелеріне сәйкес өз ұйымының қызметімен және көпсалалы ынтымақтастықпен өзара байланыста жұмыс жасауға қабілетті болады;

ОН 4 – Кәсіби дамуға және өмір бойы білім алуға; өз құндылықтарын, көзқарастарын, этикалық принциптерін, жұмыс әдістерін көрсетуге, ойластыруға және сыни тұрғыдан бағалауға, сондай-ақ тұрақты даму мүддесінде мектепке дейінгі білім беруді, өз ұйымының және кәсіби әл-ауқатының дамуын жетілдірудің жаңа мақсаттарын қоюға қабілетті болады;

ОН 5 – Педагогика мен психологиядан алған білімдерін тұлғалық-бағдарлы, құзыреттілік, инклюзивті тәсілдер қағидаттарын ескере отырып, мектеп жасына дейінгі балаларды тәрбиелеу, дамыту, өмірі мен іс-әрекетін ұйымдастыру үшін қолдана алады;

ОН 6 – Барлық балалар, соның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар үшін қауіпсіз, кедергісіз заттық-кеңістіктік ортаны жобалауға қабілетті болады;

ОН 7 – Мектепке дейінгі ұйымдағы оқу-тәрбие үдерісін ұйымдастыру және басқару дағдыларын, мектепке дейінгі тәрбиені дамытудағы менеджмент негіздері мен кәсіпкерлік дағдыларды меңгеріп ие болады;

ОН 8 – Мектепке дейінгі ұйымдағы оқу-тәрбие үдерісін жақсарту үшін мониторингті жүргізіп, нәтижелерін талдауға қабілетті болады;

ОН 9 – Сандық, инновациялық озық тәжірибелер мен мектепке дейінгі білім беру технологияларын қоса алғанда, әртүрлі ресурстарды пайдалана отырып, балалардың ұйымдастырылған іс-әрекетін жүзеге асыруға, бағалауға және дамытуға қабілетті болады;

ОН 10 – Ерте және мектеп жасына дейінгі балалардың іс-әрекетін ұйымдастыру туралы негізгі білімдері мен түсініктерін қолданады және олардың өмірлік мазмұнын ескере отырып, олардың психологиялық әл-ауқатына этикалық қолдау көрсете алады;

ОН 11 – Педагогикалық әдеп нормалары мен академиялық адалдық принциптерін сақтай отырып, жергілікті, облыстық, республикалық немесе халықаралық деңгейде мектепке дейінгі білім беру саласында ғылыми-зерттеу жұмыстарын өз бетінше және ұжымда жүргізуге қабілетті болады;

ОН 12 – Ата-аналармен және педагогикалық қауымдастықпен ынтымақтастықта бірлесіп жасалатын жұмыс аясында жағымды ортаны құру үшін эмоционалдық интеллект пен көшбасшылық дағдыларды дамытуға қабілетті болады.

БББ оқыту нәтижелерін Түлек атрибуттарымен салыстыру матрицасы

	ОН 1	ОН 2	ОН 3	ОН 4	ОН 5	ОН 6	ОН 7	ОН 8	ОН 9	ОН 10	ОН 11	ОН 12
ТА1	+	+	+				+					
ТА 2		+	+					+				
ТА 3	+	+			+	+	+			+		
ТА 4		+	+	+					+		+	+
ТА 5				+	+			+		+	+	+
ТА 6			+	+	+	+		+	+	+	+	+

НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР

Білім беру бағдарламасы келесі нормативтік-құқықтық актілер негізінде әзірленген:

1) Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы/ Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығы;

2) Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығы;

3) Білім беру ұйымдарының педагогтеріне арналған кәсіптік стандарттарды бекіту туралы Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2025 жылғы 24 ақпандағы № 31 бұйрығы;

4) Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы. Қазақстан Республикасы ағарту Министрінің 2022 жылғы 14 қазандағы № 422 бұйрығы;

5) Қазақстан Республикасы ағарту Министрінің 2022 жылғы 9 қыркүйектегі № 394 бұйрығы. «Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 12 желтоқсандағы № 557 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы.